

To by udělala inteligentní vláda. Takže ne Fialova. Profesor Keller krutě

- CZ24 News | 14. října 2022

ČESKO: „Demonstrace oslovující vládu mají smysl pouze v tom případě, že vládu hlas lidí aspoň trochu zajímá. Toto ale není náš případ.“ Tak komentuje protesty uplynulých dnů sociolog profesor Jan Keller. Upozorňuje na moment, kdy se těsně před demonstrací začali vyptávat novináři Středuly na jeho příjmy a spekovali o nich. Keller připomíná, že nepříjemně brzy už promluví paní Zima. „Je jediný inteligentní způsob, jakým může jakákoliv vláda reagovat na vývoj, který nemá pod kontrolou, kterému nerozumí a jehož důsledky si neumí ani představit. Tímto způsobem je demise. U vlády, která má tu čest, že ji vede Petr Fiala, ovšem inteligentní způsob reakce nepředpokládám,“ říká Keller.

Minulý víkend protestovali na Václaváku odboráři. Před nimi přišla demonstrace pořádaná hnutím PRO Jindřicha Rajchla, na Staroměstském náměstí, kde se bylo několik tisíc lidí. Následovala komunistická demonstrace, na které se objevilo pár stovek lidí. A nakonec přišla druhá demonstrace Ladislava Vrabely, s účastí pár desítek tisíc lidí. Pane profesore, co vás napadá, když takto vypočítáváme protesty?

Tyto demonstrace jsou tak trochu předčasné. Demonstrace oslovující vládu mají smysl pouze v tom případě, že vládu hlas lidí aspoň trochu zajímá. Toto ale není náš případ. Fialova vláda vychází z toho, že je důležité nějak se dostat k moci – třeba i krajně účelovou úpravou volebního zákona –, čímž automaticky získává na čtyři roky prostor dělat si to, co se jí zlíbí, anebo co po ní vyžadují ti, které poslouchá. Desítky tisíc lidí na Václavském náměstí vládu absolutně nezajímají. Chystá se lidi oslovit až tak čtyři nebo šest týdnů před příštími parlamentními volbami. Dělá chybu v tom, že si nespočítala, že nás od doby předpokládaných řádných voleb dělí ještě několik dlouhých zim.

Připomeňme, že před měsícem organizátor akce *Česká republika na 1. místě* Ladislav Vrabel dokázal dostat na Václavské náměstí přes 70 tisíc lidí. V nesrovnatelně nižším počtu pak lidé demonstrovali na Václaváku pod taktovkou odborářů. Jak je to možné, když měli podobné požadavky?

Nedělal jsem anketu mezi odboráři, takže mohu pouze spekulovat. Asi hrálo roli více faktorů. Organizace akce nebyla podle všeho příliš intenzivní, lidi nepřitáhlo ani to, že šéf odborů chce být prezidentem. Těsně před demonstrací se jistí novináři začali ptát předsedy Středuly na výši jeho příjmů a začali spekulativně vypouštět statisíkové sumy.

Dobře si pamatuji, jak stejnou fintu použili na bývalého předáka odborů Falbra, když kandidoval v roce 2014 do Bruselu. Zeptali se ho těsně před volbami na příjmy europoslance, on jim odpověděl velice nerudně. Výsledkem bylo, že ve volbách nedostal prakticky žádné preferenční hlasy a z Bruselu vypadl. Stejní lidé vytáhli na Andreje Babiše krátce před loňskými volbami vilku ve Francii.

Když je tímto způsobem nepohodlný kandidát odrovnán, nikoho z téhle sorty „novinářů“ pak už nezajímá, jak je to vlastně s tou vilkou či s příjmy dotyčných. Svě zadání splnili a ozvou se zase tehdy, až dostanou za úkol zkompromitovat někoho jiného. Všimněte si, jaké ticho se rozhostilo v kauze Pandora Papers poté, co byl její účel splněn.

Investigativci, kteří slouží v podobných kampaních, jsou smutným dokladem toho, kam až může klesnout to, co je vydáváno za novinářinu. Docela by mne zajímaly příjmy těchto lidí a zdroje těchto příjmů.

Účast na demonstraci odborářů označila předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová za důkaz toho, že lidé už nemají proč demonstrovat a že opatření vlády vnímají. Jak to vidíte Vy?

Nebudu Markétě Pekarové Adamové její fantazírování rozmlouvat. Nemělo by to žádný smysl, z hlediska politologického je ta paní nevzdělatelná.

I když se u nás o tom moc nemluví, demonstruje se po celé Evropě. V Německu vyšly do ulic desítky tisíc lidí, kteří nesouhlasí s energetickou politikou vlády Německa. Co k tomu říká?

Upozornil bych třeba na pravidelné demonstrace v Německu, na kterých se scházejí lidé, kteří odmítají platit koncesionářské poplatky za zmanipulovaná média. Mají své právníky, kteří zasáhnou, pokud tyto neplatiče dá někdo k soudu. V žádném případě bych něco podobného nedoporučoval u nás, k takové akci je třeba mít v zemi určitou právní kulturu. Ale rozhodně je pár věcí, ve kterých nám může jít Evropa stále ještě příkladem.

Myslíte si, že protesty budou opravdu utichat, že lidé se s chudobou nějak smíří, budou hledat jiná zaměstnání, když je propustí, a že všechno půjde v klidu dál?

Na všechny tyto otázky za mne odpoví paní Zima. Na rozdíl od paní Pekarové ví paní Zima velice dobře, o čem mluví. A promluví už nepříjemně brzy.

Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela při vystoupení na sněmu Svazu průmyslu a dopravy v Brně vyzval velké firmy, aby se tvářily jako malé a střední podniky, aby mohly dosáhnout na vládní pomoc. Sklidil kritiku a ministerstvo doplnilo, že šlo samozřejmě o nadsázku. Co vy na to?

Ministr Jozef Síkela je taková jedna velká chodící nadsázka. Bylo to tuším koncem srpna, kdy řekl, že už začne konečně mluvit pravdu a nebude věci přikrašlovat. I na tento svůj slib pochopitelně zapomněl jako na všechno ostatní, co napovídal. Pořád nechápu systém, jakým probíhalo losování nejen na toto, ale i na mnohá další křesla současné vlády. Muselo to být něco po vzoru silvestrovské tomboly.

Znamé sklárny v Harrachově propouštějí a na čas uzavírají provoz. Majitel se vyjádřil, že si musí levný plyn sehnat z jiných zdrojů. Šéf Kofoly varuje, že se řítíme do průvihu. Ostatně například i šéf jihočeské Madety už před časem řekl, že v lednu energie nebude mít z čeho zaplatit. Jak by na toto měla vláda reagovat?

Je jediný inteligentní způsob, jakým může jakákoliv vláda reagovat na vývoj, který nemá pod kontrolou, kterému nerozumí a jehož důsledky si neumí ani představit. Tímto způsobem je demise. U vlády, která má tu čest, že ji vede Petr Fiala, ovšem inteligentní způsob reakce nepředpokládám.

Když se ještě ohlédneme za letošními komunálními a senátními volbami, o čem výsledky svědčí?

V komunálních volbách uspěla Okamura strana a celkem slušných výsledků dosáhlo také Babišovo ANO. V našem městě vypadli z radnice Piráti, takže já budu na tyto volby vzpomínat docela rád. Mainstreamová média využila toho, že druhé kolo voleb do Senátu umožnilo odvést analytickou pozornost od výsledků voleb komunálních. Doufám, že Andrej Babiš už náležitě vypeskoval toho, kdo

mu doporučil nasadit v jihlavském obvodu proti Vystrčilovi právě paní Nagyovou. Tímto tahem o svém týmu prozradil, že není tak dobrý, jak si asi myslel.

Vláda Petra Fiala je u moci téměř rok. Jaký moment byl podle vás nezapomenutelný? Co byste ministrům vytknul, a za co byste je pochválil?

Víte, já bych nejraději co nejdříve zapomněl na celou Fialovu vládu. A myslím si, že možná nebudu sám. Je to snad úplně první vláda, ve které není snad ani jedno křeslo obsazeno kompetentním člověkem. Pochválit mohu ministry snad jedině za to, že si to podle všeho velice dobře uvědomují. Proč by jinak prosazovali zrušení odborných náměstků ministrů? Dá se to vysvětlit jen tím, že nechtějí trpět komplexy méněcennosti a jsou ochotni komunikovat pouze s těmi, kteří jsou na tom odborně stejně tak jako oni.

Je něco, v čem předčila rozhodnutí vlády veškerá vaše očekávání, pane profesore?

Zatím tato vláda rozhoduje přesně podle mých očekávání. Od počátku jsem si od ní nic nesliboval. Neočekával jsem snad jenom to, jak nedůstojnou roli vzhledem k ní přijme prezident Zeman. Úplné iluze jsem o něm neměl nikdy, považoval jsem ho vždy za menší zlo, než jaké představovali jeho protikandidáti. Netušil jsem ale, jak špatné může být i menší zlo.

Zdroj: Parlamentní listy